

Parlamentul
Republicii Moldova

DB4-07 nr. 283
31 mai 2023

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul legii cu privire la modificarea
Codului Fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997
(nr.144 din 24.05.2023)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nominalizat, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996 și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și, reieșind din analiza efectuată relatăm următoarele.

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament, conform prevederilor art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Proiectul de lege conține norme de modificare a Codului fiscal nr.1163/1997, scopul acestora fiind, potrivit Notei informative, asigurarea sustenabilității bugetului pentru următorii 3 ani, precum și stabilirea unor măsuri de susținere îndreptate spre persoane fizice.

Analizând normele formulate, constatăm că prin proiect se propune:

- introducerea unui impozit pe venit de 18% pentru instituțiile financiare bancare și nebancare pe parcursul perioadei 2023-2025;

- excluderea impozitului în mărime de 7% din dobânzile achitate în folosul persoanelor fizice rezidente;

- diminuarea cu 50% a impozitului pe venit din creșterea de capital a persoanelor fizice ca urmare a tranzacționării valorilor mobiliare de stat.

3. Conform clauzei de adoptare, proiectul de lege este atribuit la categoria legilor organice, adoptarea cărora ține de competența Parlamentului.

4. *Cu referire la procedura de înaintare a proiectului de lege spre examinare în Parlament*, atenționăm asupra necesității respectării următoarelor prevederi obligatorii stabilite de legislația în vigoare:

- potrivit art.32 din Legea nr.100/2017 proiectul actului normativ, însoțit de nota informativă, urmează a fi transmis spre avizare autorităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect, instituțiilor interesate, precum și reprezentanților societății civile, care întocmesc și prezintă autorului proiectului avizele la proiect. Menționăm că, astfel de expertize nu au fost asigurate de autorii proiectului;

- întru respectarea art.21 alin.(1) lit.e) din Legea nr.100/2017, proiectul de lege necesită a fi supus consultării publice, de către autoritățile a căror competență au tangență directă sau indirectă cu obiectul de reglementare a proiectului actului normativ;

- potrivit art.35 alin.(1) din Legea nr.100/2017, expertiza anticorupție este obligatorie pentru toate proiectele actelor normative;

- potrivit art.58 din Regulamentul Parlamentului, avizul Guvernului este obligatoriu, conform prevederilor art.131 din Constituție, la proiectele de acte legislative și la propunerile legislative sau la amendamentele care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau a împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare. Adoptarea proiectului de lege este condiționată de existența unui aviz pozitiv din partea Guvernului, conform exigențelor alin.(4) art.131 din Constituție și ținând cont de constatările Curții Constituționale expuse prin Hotărârile nr.29/2001, nr.2/2014, nr.11/2014, nr.23/2019, nr.8/2021. În același timp, reținem că, în conformitate cu prevederile art.7 alin.(2) din Codul fiscal, pe parcursul anului fiscal (calendaristic), stabilirea de noi impozite și taxe de stat și locale, în afară de cele prevăzute de prezentul cod, sau anularea ori modificarea impozitelor și taxelor în vigoare privind determinarea subiecților impunerii și a bazei impozabile, modificarea cotelor și aplicarea facilităților fiscale se permit numai concomitent cu modificarea corespunzătoare a bugetului de stat și a bugetelor locale;

- subsidiar, relevăm că, nota informativă anexată la proiect nu reflectă analiza impactului bugetar generat de implementarea normelor propuse și nici costul acestora. Or, potrivit art.17 alin. (2) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, pe parcursul anului bugetar în curs nu pot fi puse în aplicare decizii care conduc la reducerea veniturilor și/sau majorarea cheltuielilor bugetare, dacă impactul financiar al acestora nu este prevăzut în buget.

5. Dat fiind faptul că, soluțiile legislative abordate țin de politicile statului în domeniul finanțelor publice, considerăm oportun ca normele propuse să fie examinate în cadrul politicii bugetar-fiscale pentru anul 2024, fapt enunțat și în Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar fiscale nr.181/2014, iar la examinarea acestuia în Parlament urmează a se preciza dacă proiectul de lege este în deplină concordanță cu politicile statului în domeniu.

În acest sens, ținem să informăm, că Ministerul Finanțelor a lansat procesul de consultare publică a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative ce vizează politica bugetar fiscală și vamală pentru anul 2024. Prin proiectul vizat se menține cota de impozitare de 12% pentru persoanele juridice, inclusiv instituțiile financiare bancare și nebancare. Totodată, se propune reducerea cotei impozitului pe venit aplicabil la sursa de plată de la 7% la 6%, sub formă de dobânzi achitate de către băncile, asociațiile de economii și împrumut, precum și emitenții de valori mobiliare corporative în folosul persoanelor fizice rezidente, iar în vederea unificării cotelor impozitului pe venit aferent veniturilor investiționale, s-a propus micșorarea cotei la dobânzile aferente valorilor mobiliare de stat de la 12% la 6%.

6. Sub aspect conceptual, menționăm că, impozitarea veniturilor instituțiilor financiare bancare și nebancare în mărime de 18% pe parcursul perioadei 2023-2025, duce la tratarea diferențiată față de o anumită categorie de contribuabili, fapt ce condiționează nerespectarea art.6 alin.(8) lit.c) din Codul fiscal nr.1163/1997, și anume încalcă principiul echității fiscale, care presupune tratarea egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale.

7. În redacția propusă, proiectul de lege conține deficiențe de tehnică legislativă, motiv pentru care, acesta necesită a fi revizuit întru ajustarea la prevederile Legii cu privire la actele normative nr.100/2017. În acest sens:

- în denumirea actului normativ și în cuprinsul proiectului de lege, referința la actul normativ se va expune conform prevederilor art.55 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, astfel încât la indicarea datei de adoptare a actului normativ să se indice

numărul de ordine, ca element de identificare, la care să se adauge anul în care a fost adoptat, aprobat sau emis acesta, fiind despărțite de o bară „/”.

- Sursa publicării actului normativ se va indica după cum urmează: „(republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007),”.

- Din dispoziția de modificare cuvintele „și se completează” sunt excedente, întrucât conform art.62 alin.(2) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, accețiunea termenului „modificare” cuprinde și modificarea actelor normative.

- Pentru exprimarea normativă a intenției de scoatere din vigoare a unor prevederi, în cazul elementelor structurale ale actului normativ se utilizează verbul „se abrogă”, iar în cazul eliminării unor cuvinte, sintagme, enunțuri se utilizează verbul „se exclud”.

- Se va ține cont că la schimbarea unor cifre, semne și cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „textului” respectiv.

8. Art.II din proiect prevede intrarea în vigoare a legii din momentul publicării în Monitorul Oficial. În acest context, reținem că, potrivit art.56 alin.(2) din Legea nr.100/2017, pentru actele normative care modifică Codul fiscal, Codul vamal și Legea nr.1380/1997 cu privire la tariful vamal, precum și pentru legile de punere în aplicare a titlurilor Codului fiscal și a legilor ce țin de politica fiscală, data intrării în vigoare trebuie să survină nu mai devreme de 6 luni de la data publicării legilor respective. Prin urmare, în cazul în care actului normativ va intra în vigoare la o altă dată decât cea stabilită prin lege, necesită a fi prevăzută derogarea de la prevederile art.56 alin.(2) al Legii menționate supra.

9. Potrivit notei informative, după adoptarea proiectului de lege, Guvernul va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege. Cu toate acestea, proiectul nu conține o normă ce ar prevedea obligativitatea Guvernului, dar și termenul în interiorul căruia acesta urmează să realizeze prezenta acțiune.

Proiectul de lege urmează a fi revăzut prin prisma observațiilor invocate, iar oportunitatea adoptării proiectului de lege ține de competența exclusivă a Parlamentului.

**Șeful Direcției generale
Ion CREANGĂ**